

Весна С. Трифуновић
Универзитет у Крагујевцу
Педагошки факултет у Јагодина

УДК: 37.064.2
ИД БРОЈ: 180277516

Приказ
Примљен: 3. марта 2010.
Прихваћен: 21. септембра 2010.

ДОПРИНОС РАЗВОЈУ КОМУНИКАЦИОНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА ПЕДАГОШКИХ РАДНИКА

Радмила Миловановић, *Инџеракција и комуникација у васџијном раду*, Педагошки факултет у Јагодина, Јагодина, 2010.

Развијање социјалних и комуникационих компетенција наставника представља суштинску компоненту образовања и усавршавања наставника. Социјалне и комуникационе компетенције су значајне за остваривање најразличитијих облика васпитно-образовног рада (наставе, ваннаставних активности, одељењског старешинства, саветодавног педагошког рада, менторског рада), за реализацију програма са свим субјектима са којима се остварује васпитно-образовни процес, за стручно усавршавање, систематизовање, обликовање и презентовање педагошких и стучних сазнања, за различите видове програмирања, координирања, организовања, дијагностиковања, вредновања, истраживања, иновирања и усавршавања васпитно-образовног рада.

Књига *Инџеракција и комуникација у васџијном раду* аутора Радмиле Миловановић покрива, дакле, једно веома важно педагошко и психолошко подручје којим се наша педагошка и психолошка наука и струка не бави ни у довољној мери ни довољно систематски, и обухвата сва питања из ове области важна за унапређење едукације педагошких радника на свим нивоима.

У уводном делу књиге аутор се бави улогом и значајем интеракције и комуникације за развој личности, савременим дилемама о пореклу когнитивног развоја, питањима о томе да ли је развој индивидуалан процес или се заснива на социјалним интеракцијама као кључном, формативном и конститутивном чиниоцу, а које су углавном засноване на разликама између теорија конструктивизма Пијажеа (J. Piaget) и ко-конструктивизма Виготског (Л. С. Виготскии).

У првом делу књиге који носи наслов „Социјална интеракција у педагошком раду“ аутор се бави појмовима *инџеракција, комуникација, релација* и одређивањем њиховог међуутицаја у интерперсоналним односима. Уз мноштво примера аутор настоји да разграничи ове појмове и објасни шта интеракција у својој суштини заиста јесте. Аутор у овом делу говори и о педагошкој

интеракцији као облику социјалне интеракције и свим њеним особеностима и предностима у односу на традиционалну наставу. Аутор истиче утицај интеракције на когнитивну активност и подсећа да деструктивне интеракције покрећу анксиозност и друге облике емоционалних одговора који доводе до когнитивне дисфункције. Посебан поднаслов разматра механизме социјалне интеракције као што су симпатија и антипатија, фацитација и инхибиција, идентификација и емпатија, као и различите облике социјалног притиска. Одређена поглавља су намењена и развоју складног односа на релацији педагошки радник – васпитаник и баве се личностима наставника и васпитаника као факторима који утичу на квалитет интеракције и комуникације.

Други део књиге под насловом „Интерактивна комуникација“ анализира процес комуникације и њен значај у педагошкој интеракцији. Овде се говори о принципима интерактивне комуникације, о значају препознавања невербалних комуникационих знакова, о карактеристикама и значају педагошког разговора, о важности слушања и вештинама активног слушања. Аутор истиче и значај бриге педагошког радника о томе да ли је његова порука доспела до васпитаника и произвела одређени циљ, о баријерама у комуникацији, ненасилној комуникацији и ненасилном решавању конфликта итд.

Информације које чине грађу књиге пажљиво су одабране, разрађене и богато илустроване бројним примерима из праксе. Аутор поштује принципе интеракције и комуникације за које се залаже и настоји да кроз текст комуницира са читаоцима питањима и задацима за размишљање.

Интеракција и комуникација у васпитном раду Радмиле Миловановић у целини је разноврстан, оплемењен и инструктиван текст који има складну структуру, добро интегрисан и богат садржај, добар дидактичко-методички приступ, интересантан, јасан и уједначен стил и читаоцима пружа мотивациону подршку. У ову стручно и научно засновану књигу уграђена су сазнања савремене науке, али и искуства аутора стечена у дугогодишњем педагошком раду са децом предшколског узраста, средњошколским ученицима и студентима. За све профиле стручњака који се баве васпитно-образовним радом ова књига представља богат извор информација и упутстава за практичан рад, па отуда може дати свој стручни и научни допринос унапређењу едукације педагошких радника на свим нивоима, као и превазилажењу традиционалног модела педагошке праксе који све више губи битку са потребама савременог детета и младог човека.